

Møte i biblioteksystemleverandørgruppa 3. mai 2023

Nettmøte, arrangør: Nasjonalbiblioteket

Deltakere

Axiell: Ellen Beate Grinnen, Pernille Grydeland Paugard

Bibliotek-Systemer: Tore Morkemo, Roger Niva, Sveinung Monsen

Libriotech: Magnus Enger

Sikt: Audun Skorstad, Erling Fossan

Systematic: Helle Lauridsen, Maria Stenholdt Christensen

Nasjonalbiblioteket (NB): Hilde Høgås (ref.), Inger Stenersen, Sverre Bang, Helén Sakrihei,
Linde Løver

Deltok ikke

Bokbasen, Bibliotekservice, Reindex, Biblioteksentralen

1: Referat fra forrige møte

<https://biblev.no/Referat-2022-11-02.pdf>

Referatet ble godkjent.

2: Statusrunde

Axiell

Axiell arbeider fortsatt med implementering av Quria i bibliotekene i Viken. De videregående skolene er nettopp flyttet over, og for tiden rettes det feil og holdes kurs. Parallelt konverteres grunnskolene én etter én. Axiell fyller på med ny utvikling når det oppstår behov.

Mikromarc ruller fortsatt, og det er ikke satt noen dato for når systemet skrur av helt.

Bibliotek-Systemer

Det har vært en god del utvikling for Depotbiblioteket siden sist, blant annet ny Jatakk-tjeneste. Dette har blitt en åpen Rest-service som alle kan bruke for å lage integrasjon mot Depotbiblioteket slik at bibliotek raskt kan få informasjon om hvilke bøker Depotbiblioteket trenger.

Dessuten er det arbeidet med RFID og ny automat-løsning. Anbudskonkurranser tar mye tid. Det nye er at det kreves dokumentasjon i form av film. Det tar tid å lage, men filmene kan også brukes som veiledning for andre brukere av systemet.

Bibliotek-Systemer samarbeider med NB om utvikling av Bibliotekkortet. I fase 1 er det blant annet laget en integrasjon mot Folkeregisteret og Feide.

Bibliotek-Systemer samarbeider med Biblioteksentralen om utvikling av åpent API.

Libriotech

Anbudsbesvarelser har tatt mye tid i det siste. Ellers er det laget en integrasjon i Koha mot Depotbibliotekets Ja-takk –tjeneste.

Sikt

- Prosjektet med NB om import til Alma/Oria av digitalt pliktavlevert materiale er i mål med alle tre kategorier, dvs. monografier, tidsskrifter og musikk. Lenker går til Nettbiblioteket, der ressursene ligger.
- Det er kjørt rydding i 800 tusen poster mht. 655-data for sjanger og form (NTSF). 655-data har aktiv lenke til vokabular. Det jobbes med å få automatisk oppdatering fra vokabularet som NB forvalter.
- Det er kjørt oppdatering og rydding i 1 mill poster mht. 856-data for innholdsinformasjon fra Bokbasen og Nielsen BookData.
- Bistått Cicero med implementering av NCIP.
- Arbeid med å begrense tilgang (skjule lenker) til pensumlitteratur fra Nettbiblioteket både i Oria og Leganto.
- I prosess om videre løsning for biblioteksystem med tanke på at nåværende kontrakt går ut 2025.
- Framdrift for løsning av import av ansatte som brukere i Alma/Oria.

Systematic

Systematic er glade for samarbeidet med Deichman og jobber for å sørge for en best mulig løsning for dem. Systemet gikk live på Deichman 28. januar, nå brukes det mye tid på å lære om norske krav og behov.

Nasjonalbiblioteket

Metadatabrønn: Det siste året har NB konsentrert seg om å lage en applikasjonsprofil for RDA og vurdert hvordan det er mest hensiktsmessig å etablere et forvaltningssystem. Det

siste må sees i sammenheng med den interne produksjonen av metadata. Blant annet derfor skal NB nå i gang med å vurdere om Axiell Collections, som er anskaffet som forvaltningssystem for den audiovisuelle samlingen, også kan brukes til metadatabrønnen.

RDA applikasjonsprofil: NB har startet arbeidet med å definere en applikasjonsprofil for RDA Official som skal definere hvilke entiteter og vokabular som er anbefalt, hva som er obligatoriske data, hva som ikke er det, hva som kan repeteres osv. Dette er en relativt stor oppgave som det skal jobbes med utover året. Det trengs mer kunnskap om omfanget av arbeidet før det kan settes en endelig sluttdato.

Nytt forvaltningssystem for audiovisuelle samlinger: NB har valgt Axiell Collections sammen med to andre system Flow og Piction. Arbeidet med å flytte data og ta i bruk systemet pågår for fullt. Det er et omfattende arbeid å tilpasse alle digitaliseringsløyper til det nye systemet. Etter planen skal systemet tas i bruk tidlig i 2024.

ISNI: NB blir ISNI Registration Agency så snart avtalen med The ISNI International Agency er klar. Planen er å tildele ISNI til alle nye autoriteter i Felles autoritetsregister for personer og korporasjoner som oppfyller kravene for å få ISNI. Tildelingen skal skje ved at uttrekk av data fra autoritetsregisteret sendes inn via et API til ISNI. Tildelte ISNI legges tilbake i autoritetsregisteret, og avvik håndteres av et team i NB. Bokbasen og Biblioteksentralen befolker også autoritetsregisteret, og alle nye autoriteter derfra som tilfredsstillter kravene til ISNI, vil få tildelt en ISNI på samme måte.

Depotbiblioteket har hatt en økning i utlånet på 11 % fra 2022 til 2023. Den nye Jatakk-tjenesten virker godt, og det er positivt at det er enkelt å lage støtte for tjenesten i andre system. Med den nye tjenesten mottar Depotbiblioteket i stadig større grad bare det de ønsker å ha i samlingen, og alle unngår utgifter til unødvendig transport. Tidligere ble mye av det som ble mottatt, kassert.

3: Autentiseringsløsning for Base bibliotek

Innmeldt av Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket har så langt ikke vært i stand til å prioritere arbeidet med ny autentiseringsløsning for Base bibliotek. NB er i ferd med å endre måten IT leveres til virksomheten og har etablert en rekke produktteam med bemanning både fra IT-avdelingen og de ulike produktområdene. Denne prosessen er ikke fullført, og arbeidet med Base bibliotek må inn i et nytt team som ennå ikke er etablert.

I 2023 vil arbeidet med Base bibliotek være begrenset til tiltak som kan øke sikkerheten i dagens løsning. Det viktigste tiltaket vil være å sørge for at kun systemleverandørene har tilgang til endepunkter som eksponerer informasjon som ikke skal være tilgjengelig for allmennheten.

Bibsys-Feide nærmer seg "end of life", og NB er i dialog med Sikt for å sørge for at fjernlånet fortsatt kan opprettholdes.

Roger påpekte at det er viktig å skille mellom autentisering av bibliotekarer og maskin-til-maskin-autentisering.

4: Bibliotekkortet

Innmeldt av Nasjonalbiblioteket

NB har klar ny nettside for [Bibliotekkortet](#). Disse sidene er rettet mot sluttbrukere. Bibliotekene får egen informasjon på [bibliotekutvikling.no](#).

NB sender ut informasjon til bibliotekene i neste nyhetsbrev. De nye sidene skal testes av fem bibliotek før de betraktes som helt ferdige.

Det gjenstår å få inngått databehandleravtaler mellom bibliotekene og NB. NBs jurister har skrevet en avtaletekst som bibliotekene kan bruke, men det er hvert enkelt bibliotek som er ansvarlig for at avtalen blir inngått. NB vil ta vare på informasjon om hvilke bibliotek som har inngått avtale. NB sender ut informasjon til bibliotekene om avtalen i nær framtid.

For å komme videre med Bibliotekkortet, kreves det noe utvikling hos alle systemleverandører, blant annet for at tjenesten skal kunne operere innenfor gjeldende GDPR. DPIA og personvernerklæringen for tjenesten er basert på systemet slik det skal bli når videreutviklingen er ferdig. Det viktigste er koblingen mot Folkeregisteret, det vil sikre korrekte data og at personer som dør, blir slettet fra registeret.

NB vil støtte nødvendig utviklingen hos systemleverandørene med en fast sum for at det som trengs, kan komme på plass i løpet av året. NB sender ut informasjon om det praktiske rundt støtten.

Se også sak 5.

- NB har sendt e-post om tilskuddet.
- Alle systemleverandører:* NB ønsker faktura tilsendt innen 21. november.

5: Videreutvikling av Nasjonalt lånerregister - Fase 2

Innmeldt av Nasjonalbiblioteket og Bibliotek-Systemer

Før utviklingen starter av fase 2 av Nasjonalt lånerregister, er det viktig at Bibliotek-Systemer og NB får beskjed om eventuelle show stoppere for utviklingen. Se [gunnlagsdokument](#)

- Bibliotek-Systemer* sender ut informasjon om når API og testmiljø er klare.
- Alle systemleverandører*: Send en e-post til Roger med kopi til Inger og beskriv kort om de enkelte brukerhistoriene støttes og hvilke konsekvenser de har for det enkelte system. Frist: 19. mai.

6: Levering av statistikk til Nasjonalbiblioteket.

Innmeldt av Nasjonalbiblioteket

NB ønsker tilgang til månedlig statistikk over det som lånes ut i norske folkebibliotek for å kunne lage topplister over utlån for voksne og for barn. Det er opptil den enkelte leverandør å velge hvordan datagrunnlaget skal leveres.

På forrige møte bekreftet alle systemleverandører at de kunne levere slike data. Det viste seg å ikke stemme helt, bare to leverandører har vært i stand til å levere grunnlagsdata. NB ønsker oppdatert informasjon om når de resterende kan levere.

- Alle systemleverandører*: Send e-post til Inger med informasjon om når ønsket statistikk kan leveres innen 20. august 2023. .

7: Nye retningslinjer for fjernlån

Innmeldt av Nasjonalbiblioteket

NB sendte ut et utkast til nye retningslinjer for fjernlån til systemleverandørene forrige uke, og ønsker en tilbakemelding på om det finnes åpenbare skjær i sjøen for å iverksette retningslinjene. Planen er å iverksette retningslinjene 1. august 2023. Algoritmene i Biblioteksøk vil bli endret i tråd med de nye retningslinjene.

En tydelig endring fra tidligere er at det ikke skal mulig å bestille fjernlån av bøker som finnes lokalt. Låneønsket skal legges inn i hentebibliotekets reserveringskø. Begrensningen gjelder bare sluttbrukere, ansatte i bibliotek skal fortsatt kunne bestille materiale de selv har.

For at ordningen skal kunne iverksettes fullt ut, må alle biblioteksystemene kunne støtte bestillinger via NCIP på lokal reservering. Det kan være detaljer rundt dette som trenger en avklaring, og Bibliotek-Systemer må få tilbakemelding om dette før endringene i Biblioteksøk settes ut i livet.

Funksjonaliteten er allerede implementert i Quria og Alma.

- Bibliotek-Systemer* sender ut spørsmål med utgangspunkt i Biblioteksøk.
- Alle systemleverandører*: svar på spørsmålene.

8: Søknader om å bli tatt opp som medlem i gruppen

Innmeldt av Nasjonalbiblioteket

Systemleverandørene har mottatt to søknader om å bli med i gruppen fra en ny leverandør på det norske markedet:

TIND er en norsk biblioteksystemleverandør som ble etablert i 2013 med mål om å kommersialisere et bibliotek- og arkivsystem som var utviklet av CERN i Sveits. Systemet har siden den gang blitt videreutviklet av TIND og vi har nå produkter som dekker tradisjonelt utlån- og innkjøpssystem (TIND ILS), digitalt arkiv for forskningsartikler, rapporter o.l. (TIND IR), et digitalt arkiv for forskningsdata (TIND RDM), og et digitalt arkiv for multimedia (TIND DA).

TIND har hovedkontor i Oslo og har ansatte i både Norge, USA og Sentral-Europa. Vi har per i dag ni ansatte i Norge.

TIND's største kundegruppe består av små og mellomstore fagbibliotek i USA og Sentral-Europa. I tillegg har TIND en stor kundegruppe i kategorien ideelle, statelige og mellomstatlig organisasjoner. Vi er stolte av å jobbe med blant annet UC Berkeley, UC Berkeley Law, Columbia Law, FNs hovedkvarter, FNs høykommisær for menneskerettigheter, Høyesteretten i Queensland, Australia, og sentralbanken i Canada. I Norge så var NTNU tidlig ute med å velge TIND DA til sin spesialsamling.

TIND ble etablert i en periode da BIBSYS valgte Alma som sitt biblioteksystem. Det gjorde at vi først og fremst fokuserte på USA for vårt utlånssystem. Vi har nå fått vår første kunde for dette produktet i Norge: Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV). Som ny leverandør i Norge så ønsker vi å bli medlem i systemleverandørgruppen for å kunne yte best mulig tjeneste i form av integrasjoner og samhandling med andre systemleverandører. Vi tror at vi med vår erfaring som leverandør til biblioteker i flere land, kan være en positiv bidragsyter til systemleverandørgruppen!

Søknad om fast plass på møtene mellom biblioteksystemleverandørene

De siste 2 årene har Prosjekt Digin etablert et samarbeid for felles anskaffelse og drift av digitale innholdstjenester kalt Bibliotek24. Bibliotek24 er juridisk underlagt Vestfold og Telemark fylkeskommune inntil endelig driftsform og finansiering er avklart. Bibliotek24 forhandler avtaler og bidrar til felles digital infrastruktur rundt digitale innholdstjenester til folkebibliotek og offentlige videregående skoler. Både autentisering, metadata og statistikk er områder som Bibliotek24 har berøringspunkter opp mot møtedeltakerne. Vi ser det derfor som hensiktsmessig å inkluderes i møtene hvor biblioteksystemleverandørene møtes og håper på positiv respons på dette.

Søknaden fra Bibliotek24 kom dagen etter møtet var avholdt, og søknaden ble behandlet i e-post.

Møtet besluttet å ta inn [Tind](#) og [Bibliotek24](#) inn som nye medlemmer i gruppen.

- Hilde* informerer Tind og Bibliotek24 om beslutningen og informerer om gruppens arbeid.

9: Eventuelt

Norsk NCIP-profil v 1.1

Sikt minner om å oppdatere statusoversikten

(https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Gtj_8S6uaVoevChkS24nMv5alTPJ6eADRPmDVk24ZA/edit#gid=0)

- Systematic har gjort en god jobb med å implementere v 1.1 i Cicero, og har også oppdatere statusoversikten
- Bibliotekservice har implementert Generell melding (ItemRequestUpdated) i Tidemann
- Ex Libris har erkjent at det er feil i noen meldinger fra Alma, ved at de ikke validerer. De vil rette i Alma.

FFB-Statistikk:

Statistikk for fag- og forskningsbibliotek revideres i 2023. Arbeidet ledes av Nasjonalbiblioteket og Sikt er representert i arbeidsgruppen. Sikt har sammen med Nasjonalbiblioteket igangsatt avlevering av forhåndsutfylt statistikk, for å lette arbeidet for bibliotekene. Bibliotekene må fremdeles verifisere statistikken samt supplere med data som ikke finnes i Alma.

Sikt ønsker at Nasjonalbiblioteket dokumenterer på bibliotekutvikling.no hvilke protokoller og utvekslingsformater som støttes for maskinell overlevering av data, slik at prosessen kan helautomatiseres fra vår side.

10: Neste møte

Neste møte blir 2. november 2023 og arrangeres som et nettmøte.

Det er Bokbasens tur til å ta over ledelsen av gruppen 1. august 2023. De deltok ikke på møtet.

- Hilde tar kontakt med Bokbasen for å orientere dem om oppdraget med å ta på seg ledelsen av gruppa. .